

EESTI EVANGEELIUMI LUTERIUSU KIRIKU LOS ANGELESE KOGUDUS

1306 West 24th Street, Los Angeles, CA 90007

KOGUDUSE TEATED

APRILL 2021

NR. 2

Kirik: Latvian Ev. Lutheran Church | 1927 Riverside Dr. | Los Angeles | CA 90039

Õpetaja: Enn Auksmann
18 Flaxwood
Irvine, CA 92614
Tel. (310) 745-0450
padrepaul@mac.com

Esimees: Heino Nurmberg
80119 Palm Circle Dr.
La Quinta, CA 92253
Tel. (760) 342-5136
Mob. (714) 785-0583
Hnurmberg@earthlink.net

Laekur: Uve Sillat
11033 Braddock Dr.
Culver City, CA 90230
Tel. (310) 836-4210
Mob. (310) 422-7745
Sillat@att.net

E.E.L.K. Los Angelese koguduse koduleht Internetis: www.eelk-kirik.com/Los-Angeles

MA SAAN SULLE VEEKS

Ühes Rabindranath Tagore'i romaanis võrdleb peategelane n-õ tavalist armastust kruusis oleva veega, millest ammutades saab janu leevendada. Tõeline armastus on tema sõnul aga justkui mõõtmatu, ammendamatu järv, mida ei ole võimalik kruusiga koju tuua, vaid millesse saab ja tulebki end ülepea sisse kasta.

See võrdpilt on kõnekas, kuid puudulik. Kahtlemata kuulub armastuse juurde avatus oma armastatule, tema täielik vastuvõtmine, temast osa või temaga üheks saamine ning sellest ühekssaamisest võrsuvasse rõõmu- ja õne-, võib-olla koguni õndsustundesse sukeldumine, kuid sellest üksi on liiga vähe, kuna see kõneleb armastusest ainult kui saamisest, vastuvõtmisest. Tõelise armastuse juurde kuulub aga – ja tõeline armastus ongi – andmine, eeskätt eneseandmine.

Seepärast meeldivad mulle Tagor'i võrdpildist rohkem ühe ammukuuldud laulu sõnad, milles muuhulgas öeldakse: «Aga kui sa tahad kuulata, siis ma tahan sulle laulda / ja kui sa tahad juua, siis ma saan sulle veeks.»

See on tõeline armastus: saada «kõigile kõigeks», nagu on kirjutanud apostel Paulus (1Kr 9:11). Just selline on ka Kristuse armastus: «Aga enne paasapühi, kui Jeesus teadis, et Tema tund on tulnud minna sellest maailmast ära Isa juurde, siis Tema, kes oli armastanud omi selles maailmas, armastas neid lõpuni.» (Jh 13:1)

See, mis viis Jeesuse ristile, oli armastus. Armastus oli see, mis andis Talle valmisoleku võtta enda peale meie lahutatus Jumalast, nii et Tema, kes armastuse Jumala Pojana on ise kehastunud armastus, pidi tundma, mida tähendab olla jäetud ilma mitte ainult inimeste tihtipeale nii pealiskaudsest ja muutlikust armastusest, vaid selle allikast ja kvintessentsist endast. See tähendas, piltlikult öeldes, Tema täielikku lõhkirebimist.

Kui Jeesus ristil suri, siis vahetult enne hingeheitmist Ta ütles: «*See on lõpetatud!*» (Jh 19:30) See tähendas ühelt poolt, et kõik, mis oli prohvetite poolt ette kuulutatud ja Jumala tahte läbi kujundatud, oli täide viidud – teoks ei olnud saanud mitte üksnes suurim inimlik kurjus, vaid ka jumalik päästeplaan, mis avas uue alguse võimaluse isegi neile, kelle käte läbi see kohutav kuritegu – Armastuse hukkamine ristipuul – teoks sai.

Teisalt aga tähendas hüüe «*See on lõpetatud!*» tõepoolest lõppu, vähemalt selleks hetkeks. Jeesus, kuigi Ta on Jumala Poeg ja Elu ise, suri tõeliselt: Ta ei olnud varjusurmas, Ta ei teeselnud kannatamist ega surma, vaid Ta tõepoolest kannatas ja suri. See ei olnud sümboolne võrdpilt, Jeesuse kannatuslugu ei ole mingi vana legend või mõistujutt – see on suurim mõeldav (või õigemini: mõeldamatult suur) valu ja kannatus, mis on kunagi aset leidnud, kuna see, kes seal kannatas ja suri, oli tõeline, täiuslik inimene ning samaaegselt ka tõeline, täiuslik Jumal.

Jeesus tuli, Jumala Poeg sai inimeseks, et armastada meid lõpuni. Et mitte ainult kõnelda armastusest, nagu tolles laulus: «*Kui sa tahad kuulata, siis ma tahan sulle laulda.*» – kuigi seegi on suur asi, sest kes meist ei sooviks kogeda, kuidas armastus paneb kedagi laulma just minule! –, vaid et seda elada, täieliku eneseandmiseni. Taas, nagu tolles laulus: «*Kui sa tahad juua, siis ma saan sulle veeks.*»

Enne oma surma ütles Jeesus ka sõnad: «*Mul on janu!*» (Jh 19:28) Evangelist Johannes ütleb, et Ta tegi seda, et Kiri täide läheks. Selle Kirja, millele evangelist siin viitab, leiame Vanast Testamendist 69. psalmist: «*Nad andsid mulle süüa mürkrohtu ja mu janus nad jootsid mind äädikaga.*» (Ps 69:22) Tõenäoliselt on siin peidus ka viide 22. psalmile, mis algab samuti Jeesuse poolt ristil tsiteeritud sõnadega: «*Mu Jumal, mu Jumal, miks Sa mu maha jätsid?*» (Ps 22:2) ning mille 16. salmis öeldakse: «*Mu neel on kuiv nagu potitükk ja mu keel on kinni suulae küljes.*»

Jeesus kõneleb siin mitte ainult füüsilisest veepuudusest, vaid veelgi enam janust oma Isa ligiolu ja armastuse järele. Kogu inimkonda pattulangusest peale saatnud ja kurnanud janust täiusliku, tõelise, kadumatu järele; selle järele, et kord ometi lõpeks see lootusetuna näiv olukord, milles me kogu aeg sirutume millegi järele, mida me kunagi kätte ei saa; igatseme midagi, mida meil hetketi isegi õnnestub põgusalt kogeda, ent mis siis taas meie sõrmede vahelt libiseb ja põrmuks pudeneb.

Apostel Paulus kõneleb sellest kõigest kui kaduvuse orjusest, millele on allutatud kogu loodu, mis «*ägab üheskoos sünnitusvaludes tänini*» (Rm 8:20jj). Jumala Poeg on selle inimeseks saades enda peale võtnud ning ennast meie eest risti lüüa ja surmata lastes meie kaduvuse, meie surma, meie lootusetuse surmanud. Tema, kes on kannatanud suurimat janu meie kõikide eest, on saanud veeks, millest võime ammutada ja juua, millesse võime ennast

ülepea kasta, nii et see saab «*meie sees igavesse ellu voolavaks allikaks*» (Jh 4:14).

Aga Kristuse armastusest osasaamine ei tähenda ainult selle vastuvõtmist, eluveest joomist või sellesse sukeldumist. See tähendab selle jagamist. Või veelgi enam: valmisolekut saada ka ise selleks veeks, olla valmis ennast andma, «kõigile kõigeks» saades, et nüüd juba ka meie kaudu võiksid need, kes on meie ümber, kogeda tõelise armastuse tähendust, tegelikkust, võitu ja väge. Apostel Paulus kõneleb sellest kui enda «joogiohvrina valamisest» nende heaks, kelle juurde ta on läkitatud rõõmusõnumiga Kristusest (Fl 2:17).

Meie ei saa maailma ega inimkonda lunastada, see ei ole meie võimuses. Me ei peagi seda tegema, see ei ole meie ülesanne, sest Jumal on seda juba Kristuses teinud ning see on üksnes Tema meelevallas. Aga lunastuse juurde kuulub lahutamatu see, et neil, kes on saanud selle osaliseks, ei ole enam võimalik elada endistviisi; nad ei saa isegi armastada enam endistviisi – Tagore'i võrdpilti kasutades teise armastust ammutades ja sellest juues –, vaid üksnes ise teisele veeks saades ning ennast talle ja vajadusel tema eest andes, «joogiohvrina valades».

Et Kristus ei oleks surnud asjatult, selleks peab Tema ülestõusmine saama ka meie ülestõusmiseks – mitte ainult kunagi viimsel päeval, vaid juba praegu: «*Kui te nüüd koos Kristusega olete üles äratatud, siis otsige seda, mis on ülal, kus Kristus istub Jumala paremal käel; mõtelge sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maa peal, sest te olete surnud ja teie elu on koos Kristusega Jumalas. Kui Kristus, teie elu, saab avalikuks, siis saate ka teie koos Temaga avalikuks kirkuses.*» (Kl 3:1–4)

PALVE KRISTUSE ÜLESTÕUSMISPÜHAL

Tänu olgu Jumalale, kes meile võidu annab meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi!

(1Kr 15:57)

Issand Jeesus Kristus, Sa Eluvürst, surma äravõitja, minu süda annab Sulle tänu Sinu aulise ülestõusmise eest. Sinu käes on surmavalla võtmed, Sina avad ja ükski ei saa sulgeda, Sina paned lukku ja ükski ei saa lahti teha. Ma palun Sind, Issand, aita mind Sinu ülestõusmise väge kogeda ning ära võita maailma, pattu ja surma minu sees ning kõike, mis minus salaja Sinule vastu paneb! Anna minule ja kõigile usklikele see elu, mida ihulik surm ei saa hävitada! Sinu vägevasse ja heldesse kätte annan ma oma armsad lahkunud ja kõik surijad. Meie elu on nüüd varjul Sinuga

Jumala, aga kui Sina, meie elu, avalikuks saad, jääme ka meie igavesti Sinu juurde. Kiidetud olgu Sinu püha nimi! Aamen.

KOGUDUSE TEGEVUSEST 2020. AASTAL

2020. aasta algas E.E.L.K. Los Angelese koguduse jaoks tavapäraselt. Nii jaanuari- kui veebruarikuus toimusid tavapärased jumalateenistused (mõlemal kuul kaks), samuti toimus märtsikuu esimene jumalateenistus, millega tähistasime koguduse 70. aastapäeva.

Paraku sealt edasi, nagu teada, kõik muutus: ülejäänud aasta jooksul saime pidada kirikus vaid ühe avaliku jumalateenistuse, nimelt juulikuus, ja lisaks sellele surnute mälestuspüha palvused Hollywood Hillsi surnuaial novembri lõpul.

Ülejäänud jumalateenistused tuli asendada videosalvestustega, millest kogudusel oli võimalik saada osa interneti vahendusel. Selleks otstarbeks soetas kogudus ka vajamineva tehnika, mille abil õpetaja on saanud salvestada nii igapäevaseid jutlusi kui suuremate pühade jumalateenistusi. Avatud on koguduse videokanal Youtube'is (selle leidmiseks on kõige lihtsam sisestada otsingusse «Los Angelese kogudus», ühtlasi kutsume kõiki saama selle Youtube'i-kanali tellijaiks), samuti Facebooki-leht (aadressil www.facebook.com/losangelesekogudus), ning võib-olla kõige lihtsam on salvestusi vaadata Los Angelese Eesti Seltsi veebilehe vahendusel (aadressil eestiselts.com/kirik).

Kokku on 2021. aasta aprilli alguse seisuga koguduse Youtube'i kanalil 60 videosalvestust, neist 2020. aastast 44. Tavaliste pühapäevade jutluste kõrval olid 2020. aastal nende hulgas seitsme jumalateenistuse salvestused: Suur Reede, Ülestõusmispüha, Emadepäev, Nelipüha, Leinapäev, Lõikustänupüha ja Jõuluõhtu.

Jumalateenistustest on kõige rohkem vaadatud Suure Reede oma, teadaolevalt kokku 278 inimese poolt. Igapäevaste jutluste kuulajate-vaatajate hulk on tunduvalt suurem, kuna need avaldatakse lisaks Los Angelese koguduse Youtube'i-kanalile ja Facebooki-lehele mitmel pool mujalgi. Kokku on vaatajaid keskmiselt 600-700 ringis, mõnel korral on arv ulatunud ka tuhandeni. Suurem osa vaatajatest asub Eestis.

Nagu näha, ulatub taolisel viisil Jumala Sõna kuulutamine märksa rohkemate inimesteni kui kirikus peetavatel jumalateenistustel. Siiski ei saa need asendada koguduse kokkusaamist, seda nii seetõttu, et eluks kristlasena vajab igaüks vahetut suhtlemist teiste inimestega, kui ka seetõttu, et koguduse poolt õpetajani jõudev tagasiside on märksa harvem kui tavapäraste jumalateenistuste puhul. Seepärast olgu siinkohal südamest tänatud need, kes on võtnud vaevaks koguduse õpetajale helistada või kirjutada, et jagada temaga mõtteid, mida jutlused ja jumalateenistused on tekitanud. Võib ainult soovida, et seda juhtuks senisest veelgi sagedamini.

Lisaks nimetatule on õpetaja saanud teha mõned kodu- või hooldekodukülastused ning paraku puutunud koguduseliikmetega kokku ka kurbadel puhkudel seoses nende lähedaste surma ja matustega. 2020. aastal lahkus surma läbi igavikku kaheksa Los Angelese koguduse liiget. Puhaku nad rahus, Issand lasku oma valgusel nende peale paista ja trööstigu kõiki leinajaid!

2020. aasta jooksul jõudis koguduse nõukogu pidada ühe koosoleku, juhatus aga kogunes võimalust mööda kas vahetult või interneti vahendusel igal kuul. Olukorrast tingituna oli koguduse tegevust raske planeerida, kahjuks tuli loobuda ka tavapärasest koguduse suvepäevast. Loodetavasti toob käesolev aasta midagi paremat.

Suur tänu kõigile, kes on kogudust jätkuvalt oma annetustega toetanud ja palves kandnud. Jumal armastab rõõmsat andjat, kinnitab Pühakiri; olge südamest tänatud ja õnnistatud!

Koguduse õpetaja Enn Auksmann

500 AASTAT WORMSI RIIGIPÄEVAST

Arvatavasti on enamus inimestest kuulnud lauset: «*Siin ma seisn ja teisiti ma ei saa!*» Need sõnad olla usupuhastaja Martin Luther öelnud Wormsi riigipäeval. Tegelikult ta päris nii ei ütelnud, ta kõneles veidi pikemalt, kuid kahtlemata võtab see lause suurepäraselt kokku tema poolt toona öeldu.

Saksa Rahvuse Püha Rooma keisririigi riigipäev Saksamaal Wormsis oli esimene, mille keiser Karl V pärast oma valimist ja kroonimist kokku kutsus. See toimus 27. jaanuarist 26. maini 1521. aastal ning sellel käsitleti õige mitmeid küsimusi, teiste hulgas ka seda, mida küll hakata peale mässulise munga Lutheriga, kes oli selleks ajaks juba paavst Leo X poolt kirikuvande alla pandud.

Martin Luther sai keiser Karl V poolt 6. märtsil väljastatud riigipäeva-kutse kätte 29. märtsil. Kutse nägi ette, et ta peab ilmuma kohale hiljemalt kolme nädala jooksul, niisiis asus Luther 2. aprillil Wittenbergist Wormsi poole tee. Tegemist oli umbes 350 miili pikkuse teekonnaga, Wormsi jõudis Luther 16. aprillil, teel olles peatus ta õige mitmel pool, muuhulgas Weimaris, Erfurtis, Gothas, Eisenachis ja Maini-äärses Frankfurtis.

Wormsi elanikkond võttis Lutheri vastu üsna entusiastlikult ning temaga otsisid koheselt kontakti ka mitmed kõrgemast soost isikud, kes toetasid teda eeskätt seetõttu, et nägid temas liitlast nii paavsti kui keisri vastu.

17. aprilli pärastlõunal sai Martin Luther kutse astuda keisri ette, kuid vastupidiselt Lutheri ootustele ei kõnelnud keiser temaga isiklikult, vaid vahendaja kaudu. Samuti ei toimunud Lutheri poolt eeldatud teoloogilist dispuuti, vaid ta seati lihtsalt fakti ette, et ta peab oma kirjutistes väljendatud väidetavalt eksiõpetusi sisaldavad ja paavsti poolt hukka mõistetud seisukohad tagasi võtma.

Selleks otstarbeks oli ühele istungisaalis olevale pingile pandud välja terve rida Martin Lutheri teoseid, teiste hulgas «Ristiinimese vabadusest» ja «Kiriku Paabeli vangipõlvest». Lutherilt küsiti, kas ta kinnitab, et tegemist on tema kirjutistega, ning seejärel, kas ta on valmis need tagasi võtma.

Esimesele küsimusele vastas Luther jaatavalt, teise küsimuse peale aga palus aega järele mõtlemiseks, kuna asi puudutab usku, hingeõndsust ja Jumala Sõna ning seetõttu oleks ohtlik ennast neil teemadel mõtlematult väljendada.

Mõtlemisaega anti Lutherile üks päev, nii et kohe järgmisel päeval, 18. aprillil astus ta uuesti keisri ette, kuid kuna viimasel oli arutada oma arvates tähtsamaid asju, pidi Luther rahvasummas kaks tundi ootama. Ta on ise meenutanud, et oli hirmus palav ja ta higistas kohutavalt.

Kui korraldi eelmisel päeval esitatud küsimusi, vastas Luther sedapuhku pikemalt ning ütles kokkuvõtteks muuhulgas: «*Kui minu süüd ei tõestata tõenditega pühakirjast või silmanähtavate põhjendustega, siis jään ma võidetuks kirjakohtadest, mille olen esile toonud, ja mu südametunnistus alistub Jumala Sõnale ning lahti öelda ei saa ega taha ma millestki, sest oma südametunnistuse vastu toimida pole ei ohutu ega aus. Jumal aidaku mind, aamen!*»

Seepeale süüdistas keiser Lutherit eksiõpetuses ning mingile kompromissile ei jõutud.

22. aprillil andis Karl V Martin Lutherile veel kolm päeva aega oma õpetuse tagasi võtmiseks, 25. aprillil lubati tal Wormsist lahkuda, tingimusel, et ta tagasiteel ei jutlusta ega midagi uut kirjuta. Luther lahkus Wormsist 26. aprillil, tagasi Wittenbergi ta aga ei jõudnud, kuna Saksi kuurvürst Friedrich III laskis Lutheri tema enda julgeoleku huvides «röövida» ja Wartburgi linnusesse viia, kuhu ta jäi «junker Jörgi» varjunime all kuni 1522. aasta märtsi alguseni ning kus ta muuhulgas tõlkis Uue Testamendi saksa keelde. 25. mail 1521 avaldas keiser Karl V ametlikult juba 8. mail koostatud Wormsi edikti, millega Martin Luther pandi lisaks kirikuvandele ka riigivande alla.

NÕUKOGU KOOSOLEK

Koguduse nõukogu pidas koosoleku 21. märtsil 2020. aasta aruannete läbivaatamiseks. Otsustati kinnitada majandusaruanded esitamiseks koguduse täiskogu aastakoosolekul. Majandusaruanne näitas sissetulekuid \$ 42,604.68 ja väljaminekuid \$ 96,899.91. Puudujääk oli kaetud hoiumadest.

Otsustati kutsuda koguduse täiskogu aastakoosolek kokku 18. aprillil kohe pärast kell 11 e.l. algavat jumalateenistust Eesti Majas. Kinnitati täiskogu koosoleku päevakord.

TÄISKOGU KOOSOLEK

Koguduse täiskogu koosolek toimub pühapäeval, 18. aprillil 2021.a. Los Angelese Eesti Majas, 1306 West 24th Street, Los Angeles, kohe pärast jumalateenistust, mis algab samas kell 11 e.l.

TÄISKOGU KOOSOLEKU PÄEVAKORD

Koosoleku rakendamine

Aruanded

Eelarved

Valimised

Kohalalgatatud küsimused

Täiskogust võtavad osa kõik täisealised, konfirmeeritud koguduse liikmed, kes on täitnud oma maksukohustuse kogudusele ja olnud vähemalt ühe aasta koguduse nimekirjas. (E.E.L.K. põhimäärus § 101)

KALENDAARIUM

Pühapäeval, 18. aprillil kell 11 e.l. toimub Eesti Majas Ülestõusmisaja kolmanda pühapäeva jumalateenistus.

Seda pühapäeva nimetatakse *Jumala halastuse* ja *Hea Karjase* pühapäevaks ning selle vanakiriklikuks evangeeliumiks on Jeesuse tähendamissõna Heast Karjastest Johannese 10:11–16.

Edaspidiste jumalateenistuste toimumist arutatakse koguduse täiskogu koosolekul ning neist antakse teada Koguduse Teadete järgmises numbris.